ROHE OSKUSED

Horisontaalsed

Horisontaalsed roheoskused hõlmavad valdkondade-üleseid teadmisi, oskusi, hoiakuid ja väärtusi, mis aitavad mõista kestliku arengu põhimõtteid, hinnata tegevuste keskkonna- ja ühiskondlikku mõju ning rakendada vastutustundlikke lahendusi ärijuhtimises, keskkonnajuhtimises ja organisatsioonide igapäevases toimimises.

Eesmärk: ajakohastada õpet kutse- ja kõrghariduses ning täiendõppes. Õpe viiakse vastavusse uute keskkonna- ja majandusnõuetega.

HARIDUS- JA NOORTEAMET
HARIDUS- JA TEADUSMINISTEERIUM
Rahastanud Euroopa Liit NextGenerationEU
Eesti tuleviku heaks

ROHE OSKUSED

HORISONTAALSED

TEADMISED JA OSKUSED

Kestlikkusalased üldpädevused:

Teadmised:

- Inimmõju mõistmine planeedil Maa ja planetaarsed piirid
- Kliima ja kliimapoliitika tundmine
- Kestliku arengu põhimõtted ja ÜRO eesmärgid
- Inimõigused ja õiglus

Hoiakud ja väärtused:

- Kestlikkus kui alusväärtus
- Looduskeskkonna väärtustamine
- Demokraatlikud väärtused

Tegevuslikud oskused:

- Kriitiline ja süsteemne mõtlemine
- Probleemilahendamine
- Tulevikuloome
- Koostöö ja kommunikatsioon
- Projektijuhtimine

Kestlikkuse juhtimine ettevõttes:

- Kestlikkuse juhtimine
- Kestlikkuse mõõdikud
- Väärtusahelate ja tarneahelate analüüs
- Ringmajanduse põhimõtted
- Keskkonnaõiguse põhimõtted ja regulatsioonid

Keskkonnapädevused ettevõttes:

- Keskkonnaõigus
- Keskkonnakorraldus
- Loodusressursside kasutamine ja ringmajandus

Ettevõtja sotsiaalne vastutus:

- Huvipoolte kaardistamine ja kaasamine
- Kogukonnasuhe
- Õiglase töökeskkonna tagamine

ROHEOSKUSED

HORISONTAALSED

TAUSTAINFO

Aastatel 2023–2026toimus tasemeõppe ning täienduskoolituse õppekavade arendus. Selleks moodustati valdkondlikud konsortsiumid, kuhu kaasati kõrgkoolid, kutseõppeasutused, kutse- ja erialaliidud.

Konsortsiumite tegevusena toimus:

- valdkondlike uute oskuste väljaselgitamine;
- olemasolevate õppekavade täiendamine õppemoodulite ja õppeainetega ning täienduskoolitused personalile;
- õppetööd toetavate õppematerjalide ettevalmistamine ning uute moodulite-ainete piloteerimine täienduskoolitusena

Horisontaalsete roheoskuste konsortsium:

Koostöövõrgustik koondas horisontaalsete rohepädevuste võtmeisikud, et tagada tulemuste asjakohasus ja rakendatavus.

PARTNERID

- **Juhtpartner:** Tartu Ülikool
- **Kõrgkoolid:**
  Eesti Maaülikool
  Tallinna Tehnikakõrgkool
  Tallinna Ülikool
  Eesti Kunstiakadeemia
  Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia
  Eesti Lennuakadeemia
- **Kutseõpe:**
  Tartu Kunstikool
  Räpina Aianduskool
  Tartu Rakenduslik Kolledž
  Järvamaa Kutsehariduskeskus
- **Kutse- ja erialaliidud:**
  Eesti Keskkonnaühenduste Koda
  Eesti Maastikuarhitektide Liit

TÖÖ PEAMISED VÄLJUNDID

Horisontaalsete roheoskuste konsortsiumi töö kokkuvõte

Valdkondadeülese kestlikkuse ja rohepöörde toetamiseks viis Tartu Ülikooli juhitud konsortsium läbi projekti horisontaalsete rohepädevuste mõtestamiseks ja haridusse integreerimiseks. Eesmärk oli luua ühine raamistik teadmiste, oskuste, hoiakute ja väärtuste arendamiseks, mis aitaksid eri valdkondade spetsialistidel ja juhtidel teha keskkonda, majandust ja ühiskonda arvestavaid otsuseid ning rakendada kestliku arengu põhimõtteid nii tasemeõppes, täiendusõppes kui ka organisatsioonide igapäevases toimimises.

Konsortsiumi töö tulemusena valmisid **õppevahendid** ja ettepanekud horisontaalsete roheoskuste moderniseerimiseks.

1. Valdkondadeüleste roheoskuste määratlemine

Sõnastati **horisontaalsed roheoskused** (vt lk 1), mis katavad teemasid kestlikust majandamisest digitehnoloogiateni. Need oskused on aluseks õppekavade arendamisele.

Lisaks sellele sõnastati nimetatud roheoskuste õpiväljundid. Õppe läbinu:

- Mõistab inimmõju planeedil Maa ja oma ettevõtte tegevuse ning väärtusahelate mõju keskkonnale
- Tunneb kestliku arengu põhimõtteid ja mõõdikuid, riiklikke ja rahvusvahelisi regulatsioone
- Rakendab allikakriitilist ja süsteemset mõtlemist ning tulevikuloomet
- Määratleb ja kaasab õiglaselt oma ettevõtte kestlikkusega seotud huvipooled ja kogukonnad

2. Uued täienduskoolitused

Loodi järgmised kestlikkusalased täienduskoolitused:

- Keskkonnakeemia, keskkonnakaitse ja säästev areng
- Veekäitlusoperaatori täienduskoolitus
- Keskkonnasäästlikkuse ja jätkusuutlikkuse rakendamine
- Kemikaali muutumine keskkonna saasteaineks – põhialused ja praktika töökeskkonnas

ROHE OSKUSED

HORISONTAALSED

TÖÖ PEAMISED VÄLJUNDID

- Keskkonnakorralduslik otsustusmeede - keskkonnamõjude hindamine
- Ringbiomajandus aianduse ja põllumajanduse väiketoidutootjatele
- Ressursside efektiivne kasutamine
- Kuidas arvutada organisatsiooni kasvuhoonegaaside jalajälge?
- Keskkonnasäästlikkus teatris
- Geoinfosüsteemide ja kaugseire andmete kasutamine kliimaeesmärkide toetamisel
- Keskkonnamõjude hindamine ja keskkonnajuhtimissüsteemid
- Veekäitlusoperaatori täienduskoolitus
- Keskkonnasäästlikud tehnoloogiad ja nende rakendamine
- Keskkonnamõju strateegiline hindamine
- Roheteadmiste füüsikalised alused
- Sissejuhatus ringmajandusse aianduse ja põllumajanduse väiketoidutootjatele
- Ressursside efektiivne kasutamine
- Keskkonnasõbralikud jäätmekäitluse printsiibid ettevõttes
- (Mikrokraad) Keskkonnakorraldus ja kliimapoliitika
- (Mikrokraad) Keskkonnakorralduse meetmed
- Vesinikutehnoloogia ja taastuvenergeetika alused
- Sissejuhatuskursus keskkonnamõjude hindamisse
- Roheliste teenuste arendamine ehk keskkonna ja kvaliteedi juhtimine maaturismi väikeettevõttes
- Kuidas arvutada organisatsiooni kasvuhoonegaaside jalajälge?
- Kestlik areng ja selle rakendamine organisatsioonis
- Ringmajanduslik tootmis- ja tarbimismudel ettevõttes
- Kestlike muudatuste kavandamine – seniste ärimudelite ümbermõtestamine ja uuenduslike lahenduste planeerimine
- Teekond kestliku ärini: rohepöörde mõtestamine ja rakendamine
- Ringmajanduslikud ja rohelised lahendused ettevõtetele
- Keskkonnasäästlikud tehnoloogiad ja nende rakendamine
- Riskide ja muudatuste juhtimine rohepöördes
- ESG elluviimine ja aruandlus
- Kestlik ettevõtlus ja rohepesu vältimine I
- Kestlik ettevõtlus ja rohepesu vältimine II
- Hoone süsinikujalajälje arvutamine

ROHE OSKUSED

HORISONTAALSED

TÖÖ PEAMISED VÄLJUNDID

- Kestliku (ringmajanduse) ärimudeli kavandamine ja arendamine
- ESG andmete kogumine ja aruandlus
- Kestlikkusaruandlus ja ESG põhimõtted
- Hoone energiatõhususe lahenduste mõju hoone süsinikujalajäljele
- Jätkusuutlik väikeettevõtlus: ESG põhimõtted ja praktiline rakendamine
- Kestlikkuse kriteeriumite arvestamine projekti- ja rahastustaotlustes
- Roheväidete hindamine
- Rohemuutuste juhtimine
- Jätkusuutlik ostu- ja hanke juhtimine tekstiili ja rõivasektoris
- Ringmajanduslik tootmis- ja tarbimismudel ettevõttes
- Roheteraapia põhimõtete rakendamine ettevõtetes
- Muudatuste juhtimine rohepöörde toetamiseks
- Jätkusuutlike hangete ja konkursside korraldamine
- Ettevõtte jätkusuutlikkuse tööriistad
- Kestlikkusaruandlus ja ESG põhimõtted
- Rohepöörde juhtimine
- Roheteraapia põhimõtete rakendamine ettevõtetes
- Kestlikkuse kriteeriumite arvestamine projekti- ja rahastustaotlustes
- Rohemajanduse ehk kestliku majandamise eestvedamine ja toetamine ettevõttes
- ESG põhimõtete rakendamine ja kestlikkuse aruandlus ettevõtetele
- Jätkusuutlike hangete ja konkursside korraldamine
- Kestlik areng ja selle rakendamine organisatsioonis
- Muudatuste juhtimine rohepöörde toetamiseks
- Roheväidete hindamine
- Kestlik personalijuhtimine
- ESG elluviimine ja aruandlus
- ESG andmete kogumine ja aruandlus
- Ettevõtte jätkusuutlikkuse tööriistad
- Säästva arengu väljakutsed muutuste juhtimisel
- Rohemuutuste juhtimine
- Kestlik agroturism ja maapiirkondade ettevõtlusvõimalused
- Roheoskused ja kestlikkuse juhtimine